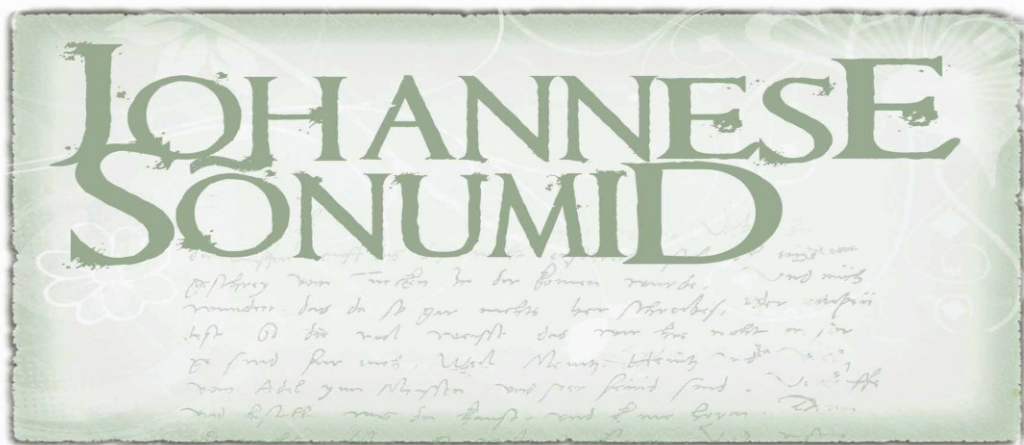

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus

JUULI 2011

Aga usust jääb õige elama!

Rooma 1:17

Tervitan teid apostel Pauluse sõnadega, et usust jääb õige elama. Usk on väga tähtis ja kogudus on koht, kus usus kasvatakse.

Jeesus on öelnud: kui teil oleks usku sinepiivakese võrra, siis te võiksite öelda mäele, et ta tõstaks ennast paigast ja langeks merre - ja see sünnikski nõnda.

See on piltlik näide usu suuruselt. Kui meil on kogudus ja me tunneme Jumalat, on meil niisamuti võimalik palju teha ja saavutada.

Aabramist öeldakse, et Jumal andis temale teada: jäta maha oma maa ja asu võõrsile, siis kasvab su järeltulijaist suur rahvas. Aabramil oli usku ja ta läks. Tal oli perekond, kellest kasvas iisraeli rahvas. Neil ei oleks olnud võimalik usust ja õiges vaimus kasvada, kui ei oleks olnud kogudust, kus õpiti tundma kärke.

Tänapäeva häda ongi, et palju vanemaid inimesi on kogudusest eemale jäänud, sest lapsed ei tea, mis on hea ja õige, mis halb ja vale.

Meie ülesanne on hoida usku ja teha kogudusetööd. Siis läheb kõik korda, mida me ette võtame, sest usust jääb õige elama.

Sel kuul võtame uuesti kasutusele Jaani kiriku. See pidulik sündmus leiab aset 17. juulil. Samal päeval on ka kuldleer. Jaani kirikut on palju restaureeritud, nüüd on see valmis jälle rahvast vastu võtma ja teenima. Tulge siis suure julgusega ja võtke kaasa ka tuttavad!

Head puhkusekuud soovides

Kari Tynkkynen
õpetaja

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA JUULIS

R, 1. juuli kl 9 hommikupalvus (kantselei).

P, 3. juuli kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Kutse Jumala riiki. Teenib õpetaja Kristel Engman.

T, 5. juuli kl 19 kirikukontsert (toomkirik). Esinevad: North West Girls' Coir (USA) ja neidudekoor Canzone (Haapsalu). Sissepääs: vaba annetus.

R, 8. juuli kl 9 hommikupalvus (kantselei).

P, 10. juuli kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Kadunud ja jälle leitud. Teenib õpetaja Tiit Salumäe.

13. – 17. juuli Haapsalu XVIII Vanamuusikafestival. Kunstiline juht Toomas Siitan.

K, 13. juuli kl 20 vanamuusika festivali avakontsert (toomkirik). Fontana d'amore / Armastuse läte. Ansambel Sagittarius (Prantsusmaa). Dirigent Michel Laplénie. Kavas: Johann Hermann Schein, Claudio Monteverdi. Sissepääs: piletiga

R, 15. juuli kl 9 hommikupalvus (kantselei); **kl 20** vanamuusika festivali kontsert (toomkirik). Tallinna Barokkorkester. Sissepääs: piletiga; **kl 23** vanamuusika festivali öökonsert (toomkirik). Missa Sancti Henrici / Püha Henriku missa. Schola Sancti Henrici (Soome). Sissepääs: piletiga

L, 16. juuli kl 20 vanamuusika festivali kontsert (toomkirik). Lachrimae. John Dowland, William Byrd. Jaye Consort Helsinki. Sissepääs: piletiga

P, 17. juuli kl 11 pidulik tänujumalateenistus Jaani kiriku taaskasutuselevõtmise puhul, kuldleer (Jaani kirik). Teenivad õpetaja Tiit Salumäe ja Kristel Engman. Laulavad koguduse toomkoor ja segakoor; **kl 15** vanamuusika festivali kontsert (Jaani kirik). Ansambel Heinavanker. Bingeni Hildegardi laulud, Eesti regilaulud. Sissepääs: piletiga; **kl 20** vanamuusika festivali lõppkontsert (toomkirik). Georg Friedrich Händel, Messias. Kädy Plaas (sopran), Teele Jõks (mezzosopran), Simon Wall (tenor), Taavi Tampuu (bass), Kammerkoor Voces Musicales, Tallinna Barokkorkester. Dirigent Toomas Siitan. Sissepääs: piletiga.

R, 22. juuli kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

P, 24. juuli kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Issanda teenistuses. Teenib õpetaja Kristel Engman.

K, 27. juuli kl 19 XVIII Rahvusvahelise Haapsalu Keelpillifestivali avakontsert (toomkirik). A. Vivaldi Aastaajad, solist Reka Silvey. Sissepääs: piletiga.

R, 29. juuli kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik); **kl 20** Haapsalu Suvemuusika kontsert (toomkirik). Mööda Vahemere maid. Esinevad: Oksana Sinkova (flööt), Aliina Sakalauska (mandoliin), Kardi Ploompuu (orel). Kavas: Antonio Vivaldi, Leonardo da Vinci, Girolamo Frescobaldi, Pedro Iturralde, Joaquín Rodrigo. Sissepääs: piletiga (eel müügist: 6 EUR, Piletilevi; kohapeal 8 EUR, 30 min enne algust).

L, 30. juuli kl 19 XVIII Rahvusvahelise Haapsalu Keelpillifestivali galakontsert (toomkirik). Solistid: Leho Ugandi (viul), Mikk Murdvee (vioola), Robert Traksmann (viul), Rebecca Roozemann (Soome, viul), Maarit Kangron (tšello), Markus Altrov (tšello), ja Heldur Harry Põlda (laul). Festivali orkester, dirigent Mikk Murdvee. Sissepääs: piletiga.

P, 31. juuli kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Armastuskäsk. Teenib õpetaja Kari Tynkkynen.

VEEL INFOT

Jumalateenistus armulauaga on igal pühapäeval kl 11 toomkirikus. OLED OODATUD!

Toomkirik ja muuseum. Konvendihoone, toomkirik, muuseum, vahitorn, laboratoorium, keskaegne klassituba jm on avatud iga päev kl 10-18. Kirik on avatud peaukse kaudu jumalateenistuste ja kontsertide ajal, muul ajal sissepääs muuseumi kaudu on piletiga. Vaata lisa www.haapsalulinnus.ee

Ristimine. Leer. Matus. Kiriklikud talitused palume kokku leppida koguduse õpetajaga.

Diakoonia annetusmüük (Kooli 6) on avatud juunis kolmapäeviti kl 9.30-13.30. Saadaval on soodsalt laste ning täiskasvanute riided ja jalatsid.

Koguduse kantselei, Kooli 6, **avatud juulis ja augustis teisipäeviti ja reedeti kl 9-15. Diakoonia annetusmüük on juulis avatud teisipäeviti kl 9.30-13-30.** Tel 473 7166, 52 80635. Kohtumine koguduse õpetaja Tiit Salumäega on soovitatav leppida eelnevalt kokku (Tel. 52 80635).

Muusikasõpradele. Suvel on toomkirikusse oodata palju häid maailmatasemel kontserte. Nimetame siinkohal:

13. 15. 16. ja 17. juuli 2011 Haapsalu XVIII Vanamuusikafestival.

Kunstiline juht Toomas Siitan. Sissepääs: piletiga. JÄLGI REKLAAMI!

K, 27. juuli kl 19 keelpillimuusika festivali avakontsert (toomkirik). Sissepääs: piletiga.

R, 29. juuli kl 20 Haapsalu Suvemuusika kontsert (toomkirik). Mööda Vahemere maid. Esinevad: Oksana Sinkova (flööt), Aliina Sakalauska (mandoliin), Kardi Ploompuu (orel). Kavas: Antonio Vivaldi, Leonardo da Vinci, Girolamo Frescobaldi, Pedro Iturralde, Joaquin Rodrigo. Sissepääs: piletiga (eel müügist: 6 EUR, Piletilevi; kohapeal 8 EUR, 30 min enne algust).

L, 30. juuli kl 19 keelpillimuusika festivali galakontsert (toomkirik). Sissepääs: piletiga.

ÜLESKUTSE

Hea kogudus! 20.-28. augustini 2011.a toimuva Missio Läänemaa ajal teenivad ja kuulutavad Haapsalus ning mujal Läänemaa kogudustes, külades ning alevites Nelja Tuule ristirännakul osalejad Eestimaa erinevaist paigust ning Marimaalt. Rännakulised abistavad Missio Läänemaa ürituste kordaminemisele Haapsalus ning viivad hea sõnumi Kristusest ka mujale Läänemaale.

Pöördume teie kõigi poole palvega – kostitada pühapäeval, 21. augustil ristirännakul osalejaid lõunasöögiga, mis annaks hea võimaluse rännakulistel tunda end tõeliselt teretulnuna ning kostitajatel leida uusi sõpru kristlaste seast. Söögiaeg võiks jääda ajavahemikku 13.00-16.00. Millisel ajal või kui palju rännakul osalejaid saaksite vastu võtta, jääb teie enda otsustada. Ka menüü osas jäävad teile vabad käed.

Oled oma teenimisrõõmuga väga oodatud! Kui saaksid anda enda panuse, palun võta ühendust siiri_mikk@hotmail.com või telefonil 5051750

Rohket õnnistust!

Siiri Mikk

Nelja Tuule ristirännaku toimkonna liige

19.-28.08 toimuvad Läänemaa kogudustes erinevaid üritused. JÄLGI REKLAAMI!

Peasündmused on paigutatud pidupäevale 20. augustil 2011.

10-14 Konverents „Laul ja vabadus“ Haapsalu Jaani kirikus

11-15 Lastepäev Piiskopilinnuse laste mänguväljakul

14 Lastekoori Juhhei kontsert Haapsalu Piiskopilinnuses

16 Oikumeeniline tänujumalateenistus Haapsalu Piiskopilinnuses.

Õnnistuse annab EELK peapiiskop Andres Põder koos EKN liikmeskirikute esindajatega. Jutlustab assessor praost Joel Luhamets. Kaasa teenib 300-liikmeline ühendkoor. Tervitab pastor Kalevi Lehtinen, kes oli 20 aastat tagasi esimese Missio peakõneleja. Muusikaprogrammi juht on Lehari Kaustel. Kogu Eesti regioonide kohalolekut väljendab maakonnalippude tseremoonia, kui kirikute juhid paluvad õnnistust Eestimaale. Missio 2011 on avaüritus palverännakule läbi Eesti maakondade ja suundub 2012. aastal toimuvale kristlikule festivalile Tallinnas Kristuspäev.

Kutsume kõiki kristlasi ja Eesti inimesi ühinema eestpalves ja osalema selle tänapäevaga. Palume võtta kaasa oma koguduste ja kogukondade lipud.

19 Jaan Kolbergi filmi „Kaks päeva augustis“ linastus Haapsalu toomkirikus

21 Noorte kontsert. Üles astuvad rokkansamblid Flammo (Eesti) ja Idän Ihmeet (Soome).

Haapsalu Piiskopilinnuse pealaval

Teisipäeval, 23. Kolmapäeval, 24. ja neljapäeval, 25. augustil kell 10-22

Koraalimaraton Toomkirikus. LAULAME LÄBI KOGU LAULURAAMATU KAADEST KAAENENI! TULE OSALEMA

XVIII HAAPSALU VANAMUUSIKAFESTIVAL

13.–17. juuli 2011

Kontserdid Haapsalu Toomkirikus ja Haapsalu Jaani kirikus

13. juulil kell 20.00 Toomkirikus - *Fontana d'amore* / Armastuse läte
Ansambel *Sagittarius* (Prantsusmaa). Dirigent Michel Laplénie
Kavas: Johann Hermann Schein, Claudio Monteverdi

15. juulil kell 20.00 Toomkirikus - Tallinna Barokkorkestri kontsert

15. juulil kell 23.00 Toomkirikus - Öökontsert: Missa Sancti Henrici / Püha Henriku missa
Schola Sancti Henrici (Soome)

16. juulil kell 20.00 Toomkirikus - *Lachrimae*
John Dowland, William Byrd *Jaye Consort Helsinki:*

16. juulil kell 22.00 Kuursaaits - Öökontsert: Ansambel *Rondellus*
Hey Ho To The Greenwood / Grüünesse!
Lille-, linnu- ja metsalaulud 13.–16. sajandist

17. juulil kell 15.00 Jaani kirikus - Ansambel *Heinavanker*
Bingeni Hildegardi laulud, Eesti regilaulud

17. juulil kell 20.00 Toomkirikus - Lõppkontsert: Georg Friedrich Händel, *Messias*
Kädy Plaas (sopran); Teele Jõks (mezzosopran); Simon Wall (tenor); Taavi Tampuu (bass);
Kammerkoor *Voces Musicales*; Tallinna Barokkorkester. Dirigent Toomas Siitan

JUTLUS HAAPSALU TOOMKIRIKUS 5.06.2011

Uus leping

Vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil ma teen Iisraeli sooga ja Juuda sooga uue lepingu: mitte selle lepingu sarnase, mille ma tegin nende vanematega sel päeval, kui ma võtsin nad kättpidi, et viia nad välja Egiptusemaalt - selle mu lepingu nad murdsid, kuigi ma olin nad võtnud enese omaks, ütleb Issand -, vaid leping, mille ma teen Iisraeli sooga pärast neid päevi, ütleb Issand, on niisugune: ma panen nende sisse oma Seaduse ja kirjutan selle neile südamesse; siis ma olen neile Jumalaks ja nemad on mulle rahvaks. Siis üks ei õpeta enam teist ega vend venda, öeldes: "Tunne Issandat!", sest nad kõik tunnevad mind, niihästi pisikesed kui suured, ütleb Issand; sest ma annan andeks nende süü ega tuleta enam meelde nende pattu.

Jeremia 31:31-34

Armas Kristuse kogudus, armsad õed ja vennad!

Mõni aasta tagasi kõndisin koos oma kaheaastase lapselapsega Rendsburgi vanalinnas. Palju inimesi oli liikvel ja seetõttu hoidsin oma lapselapse käest kinni. Äkki tõmbas ta oma käe ära. „Ise kõnnin!“ ütles ta ja jooksis eemale. Tollal ei osanud ta veel täislauset teha, aga oskas juba enam-vähem kindlal jalal kõndida.

Selline olukord ja sellega seotud rõõmud-mured on tuttavad kõigile vanematele, vanavanematele ja teistele, kes suhtlevad väikeste lastega. Meil kõigil on hea meel, kui väiksed lapsed kõndima õpivad. Alguses rõõmustame iga üksiku sammu üle. Ja samas märkame, et nüüd on lapsel vaja veel rohkem silma peal hoida. Sest iga samm, mis viib valesse suunda, võib seada lapse hädaohtu. Seda mõtet üldistades võib öelda, et iga muutus inimese elus on seotud uute hädaohtudega. Iga uue arenguga avaneb lapsele üha rohkem võimalusi, kuid iga arenguetapp toob endaga kaasa uued ohud. Muidugi on see vajalik ja kena, et meie lapsed ei õpi ainult kõndima, vaid ka ratta ja autoga sõitma. Kuid see pigem suurendab vanemate muresid. Selleks, et edasi areneda, peavad meie lapsed oma teed minema. Ja meie, lapsevanemad ja vanavanemad, peame neil minna laskma, ka siis, kui see on raske.

Jutlusetekst prohvet Jeremia raamatust meenutab meile imelisel moel, et Jumalal olid Iisraeli rahvaga samad kogemused nagu on lapsevanematel oma lastega. Nii kirjeldab seda prohvet. Tähendab, et ka Jumal pettub inimestes ja jõuab kannatusepiirini, täpselt nii nagu lapsevanemad, kes tahavad oma lapsi kurja eest hoida, kuid alati ei suuda.

Jeremia kasutab otsest kõne, kirjeldades, mida Jumal arvab suhtest oma rahvaga. Jumal tahab teha uue lepingu, sest vana leping ei õigusta end enam. Kuigi Jumal oli inimestele nii palju andnud, murdsid inimesed lepingu. Jumal oli võtnud oma rahva kättpidi ja viinud välja Egiptuse orjapõlvest. See kogemus on Iisraeli rahva usu alustala: Jumal tegi meid vabaks. Teatud aja kõik laabus. Aga millalgi sai rahva usaldusest Jumala vastu hoopis ülbe isekus. Nii igatahes kirjutavad prohvetid. Pikkamööda kaotas Iisraeli rahvas kõik, mille üle nad olid uhked olnud. Nende maale tungisid võõrvõimud. Kuningriik hakkas lagunema. Kadus poliitiline vabadus. Inimesed arvasid, et Jumal on neile selja keeranud ja nad maha jätanud. Nagu tihti ka inimestevahelistes kriisides, oli Jumalal asjast hoopis teine arvamus. „Selle mu lepingu nad murdsid“, on Jumala bilanss.

Jumal võttis oma rahva kättpidi ja viis ta vabadusse. Kuid saabus aeg, mil Iisraeli rahvas enam ei tahtnud käe otsas kõndida, ega Jumala käskude järgi elada. Iisraeli rahvas tõmbas end Jumala käe otsast lahti. Ja jooksis lõpuks tupikusse. Jeremia kirjeldab, kuidas Jumal

tunnistab oma lepingu Iisraeli rahvaga nurjunuks. Ja samas kirjutab prohvet, kuidas Jumal sellest nurjumisest õpib ja järeldusi teeb. Jumal tahab teha oma rahvaga uue lepingu, mis on eelmisest hoopis erinev. Jumal ütleb: „Leping, mille ma teen Iisraeli sooga pärast neid päevi, on niisugune: ma panen nende sisse oma Seaduse ja kirjutan selle neile südamesse; siis ma olen neile Jumalaks ja nemad on mulle rahvaks.”

Nüüd on sellest möödas juba kaks ja pooltuhat aastat, mil Jumal ütles prohveti suu läbi: “Vaata, päevad tulevad, mil ma teen Iisraeli sooga ja Juuda sooga uue lepingu.” Mida see meile tähendab?

Meil kristlastena on vastused olemas. Me meenutame Jeesuse surma, pidades koos püha armulauda. Tema murdunud ihu ja valatud veri on meile uue lepingu märgiks. Nelipühade ajal tähistame Püha Vaimu väljavalamist. Kristlastena oleme ise Jumala templiks ja Jumala vaim elab meie sees.

Aga ainult sellest ei piisa. Pean ütlema, et Saksamaal ei käitu kristlased küll alati Jumala lepingule vastavalt. Paljude kristlaste eluviisist ei väljendu see, et nad on kristlased. Elanikkonna hulgas tõuseb üha enam mittekristlaste osakaal. Paljud inimesed ei saa enam aru, mida kristlus tähendab.

Ma ei tea täpselt, kuidas on olukord Eestis. Ja ma ei taha ka kohut mõista teie usu ja eluviiside üle. Küllap teil tekivad hoopis oma mõtted Jumala uue lepingu kohta Jeesuses Kristuses.

Siiski ei taha ma rääkida uue lepingu nurjumisest. Kindlasti on meie rahvaste ajaloos olnud aegu, kus ristiusk on avaldanud suurt mõju. Nii Eestis kui Saksamaal on Kristuse kirik pannud Püha Vaimu abiga vastu mitmele kiusatusele. Arvan, et tulevikus muutub meie panus ühiskonnas veelgi olulisemaks. Nii või teisiti võime prohvet Jeremia sõnadest ammutada jõudu oma ühiseks teeks.

Üks uue lepingu tundemärk on, et kõik tunnevad Jumalat „niihästi pisikesed kui suured”, ütleb Issand prohveti suu kaudu. See tooks muudatused kõigile neile, kes teisi õpetavad: kirikuõpetajad, kooliõpetajad ja veel muud elukutsed. Neilt ootab Jumal nähtavat tagasihoidlikkust. “Üks ei õpeta enam teist ega vend venda, öeldes: “Tunne Issandat!”” See peaks kirikuõpetajad küll mõtlikuks tegema. Kas inimesed just ei oota neilt, et nad õpetaksid teisi Jumalat tundma? Ja see peaks ka kõik koguduseliikmed mõtlema panema. Sest see uue lepingu kirjeldus avab kõigile jumalatundmise uue mõõdu. Kui Jumal paneb oma seaduse nende sisse ja kirjutab selle neile südamesse, siis saavad ka nemad Jumalat tundma ja tunnevad oma südames, mida Jumal tahab neile öelda. See avab uued võimalused ja vabastab varest sõltuvusest. Samas suurendab see jumalatundmises igaühe vastutust ja usu jõudu.

“Üks ei õpeta enam teist ega vend venda, öeldes: “Tunne Issandat!”” Arvan, et see ei kehti mitte ainult üksikute inimeste vahel, vaid ka kahe koguduse või kiriku vahel. Rendsburgi ja Haapsalu kogudustel on palju ühist, mis teeb sõprusuhted lihtsamaks. Samas meie erinevad traditsioonid ei ole takistuseks, vaid rikastavad mõlemat poolt.

Arvan, et me kõik – eestlased ja sakslased, naised ja mehed, vanad ja noored – peame lootma, et Jumal tahab meiega oma lepingut säilitada.

Osa uuest lepingust Jeremia järgi ka see, et Jumal ei tuleta meile meelde meie pattu. See on ilmselt Jumala viimane järeldus sellest, et ta rahvas ei taha enam käia käe otsas. Jumalal ei jää midagi muud üle. Ta peab laskma inimestel minna oma teed, ka siis, kui need teed talle ei meeldi. Andeksandmises annab Jumal võimaluse säilitada suhe inimestega. Samas leiame meie andekssaamise kaudu tagasitee tema juurde, kui oleme oma teel eksinud või sattunud

tupikusse. Uus leping on Jumala tähtajatu pakkumine.

Ja Jumala rahu, mis on ülem kui kogu mõistmine, hoiab teie südamed ja mõtted Kristuses Jeesuses. Aamen.

Rendsburgi St Jürgeni koguduse õpetaja Hans-Joachim Haeger

HAAPSALU KOGUDUSE SÕPRUSKOGUDUSED

Võime olla rõõmsad pikaaegsete suhete üle sõpruskogudustega Soomes, Rootsis ja Saksamaal. Aastaid tagasi alustasime suhtlemist läbi „raudse eesriide.“ Nüüdseks on nii poliitilised kui ka majandusolud muutunud ja sellest tulenevalt on mõnevõrra muutunud ka koostöö iseloom ja aktiivsus.

SAKSAMAA

RENSDBURG

Sõprussuhted on sõlmitud novembris 1989 Haapsalu rajooni ja Rendsburgi linna ning samal ajal ka Haapsalu koguduse ja Rendsburgi kolme kogudusega (St Maria, St. Jürgeni ja Christkirche). Suhted on vahelduva aktiivsusega püsinud enam kui kaks aastakümnet. Toetatud on noortetööd, lastetööd, kirikumuusika- ja diakooniatööd.

Vastastikused regulaarsed külaskäigud on olnud sõprussuhte telg. Viimastest aastatest on välja tuua järgmist:

2009

- 17.-21.06.2009 – Haapsalus oli külas Rendsburgi koguduste laulukoor ja pastor Hans-Joachim Haeger. 21.06 Haapsalu 730. aastapäeva pidulikul jumalateenistusel toomkirikus jutlustas pastor Haeger. Jumalateenistusel osalesid Haapsalu ja Rendsburgi linna esindajad. Ettekandel oli Sirje Kaasiku *Missa brevis*. Laulsid Haapsalu koguduse koorid (toomkoor ja segakoor) ning sõpruslinna Rendsburgi koor.
- 10.-13.12.2009 käisid õpetaja Tiit Salumäe, õpetaja Kari Tynkkynen ja juhatuse liige Lehte Ilves Haapsalu delegatsiooniga Rendsburgis, sõpruslepingu 20. aastapäeva tähistamisel.

2010

- Haapsalu koguduse toomkoor tegi kontsertreisi Rendsburgi 29.06 – 6.07 Sirje Kaasiku ja Lia Salumäe juhtimisel. Lauldi sõpruslinnas Rendsburgis koos kohalike koguduste kooridega. Tehti väljasõit Põhjamere äärde. Tagasiteel veedeti päev Hamburgis. Koor laulis jumalateenistusel Johannese kirikus ja seejärel pakkusid Harald ja Hanna-Maria Büsch lõuna oma imekaunis koduaias.

2011

- Rendsburgi Neuwerki kammerkoor ja õpetaja Hans-Joachim Haeger olid külas Eestis 02.-05.06. Tutvuti Tallinna kirikute ja Haapsaluga, oldi üheskoos Lihula 800. aastapäevale pühendatud laulupeol. Pühapäeval, 05.06 peeti ühine kontsert-jumalateenistus toomkirikus. Liturgias teenis õpetaja Tiit Salumäe ja jutlustas Rendsburgi St Jürgeni koguduse õpetaja Hans-Joachim Haeger. Laulsid Rendsburgi Neuwerki kammerkoor ja Haapsalu toomkoor. Orelil Lia Salumäe ja Roland Möhle.

2012

- Rendsburgi oodatakse külla Haapsalu koguduse esindajaid.

Lääne praostkonna sõpruspraostkond on Schmalkaldeni dekanaat Saksamaal. Tänu Schmalkaldeni

dekanaadi toetusele oleme juba aastaid võinud välja anda praostkonna jõululehte „Scripta Annalia“.

SOOME

HAAGA

Suhet Huopalahti kogudusega (alates 1.1.2011 Haaga) võib pidada kõige pikemaks. Esimest korda tuli õpetaja Matti Hakkarainen Helsingist Tallinna 1965. aasta suvel, reisilaeva Vanemuine esimese reisiga. Tallinnas kohtus ka oma hilisema kauaaegse sõbra õp Eduard Salumäe ja Tiit Salumäega. Sealt sai alguse nüüd juba enam kui 45 aastat kestnud tihe sõprus ja koostöö kahe maa luteri kiriku vahel. Matti Hakkarainen võib täie õigusega nimetada meie kirikute sõpruskoguduste isaks. Koguduste sõprussuhe on kasvanud välja aastakümnete jooksul isiklikest suhetest. Huopalahti ja Haapsalu koguduse sõprussidemed ulatuvad aastate taha. Kui 1993 saadi ametlikeks sõpruskogudusteks, oli see pelgalt paberite vormistamine, sest tegelikult suheldi juba 1975. aastast. Kui ajad muutusid, tõi Matti Hakkarainen - siis Huopalahti praostina - oma praostkonna õpetajad Haapsallu. Sellest reisist kirjutab M. Hakkarainen: „Ja siis me ristasime seal ühel päeval koos eesti vaimulikega väga palju inimesi. Me ristasime terve päeva, nii lapsi kui täiskasvanuid. Neid võis isegi sadakond olla.“ Kaheksakümnendate lõpu poole hakati pidama Haapsalu ja Huopalahti ühiseid leerilaagreid. Matti Hakkarainen on autasustatud EELK Teeneteristi III järgu ordeniga. Haapsalu, Loviisa ja Huopalahti kogudused soetasid 1999. aastal ühiste jõududega Ridala vallas Nõmme külas asuva Koopa talu, kus on peetud ühiseid leerilaagreid, aga ka muid kokkutulekuid ja koosviibimisi. Haaga koguduse õpetaja on Hannu Vapaavuori.

➤ 2011

01.01 toimunud Huopalahti ja Hakavuori koguduste ühinemise pidulikul jumalateenistusel ühinemisel osales Tiit Salumäe abikaasaga. Haaga koguduse esindajad eesotsas õpetaja Hannu Vapaavuoriga külastasid Haapsalut mais.

LOVIISA

Sõprussuhted sõlmiti paarkümmend aastat tagasi. Väga elav läbikäimine on olnud nii laulukooride kui ka koguduse rühmade osalusel. Loviisa Rahufoorumil on osalenud ettekandjatena nii koguduse vaimulikud kui ka ilmikud, koguduse muusikakollektiivid ja lasterühmad. Ka Loviisa kogudus osaleb Koopa talu ühises ülalpidamises. Nii nagu Rendsburg, on ka Loviisa Haapsalu sõpruslinn.

2008

- Haapsalu koguduse teenetemärgi sai praost Veli-Matti Hynninen teenete eest Haapsalu tuntuks tegija ja koguduse töö toetajana. Õpetaja Hynnineni sidemed Eesti ja Eesti luterliku kirikuga ulatuvad samuti aastakümnete taha.

2009

- 22.-25.05 külastas Loviisa koguduse koor Haapsalut. 23.05 oli ühine kontsert toomkirikus Haapsalu (toomkoor ja segakoor) ning Loviisa sõpruskoguduse kooridega, millega tähistati Loviisa koguduse koori 50. ja Haapsalu linna 730. juubelit. 25.05 pidulikul jumalateenistusel oli ettekandel Sirje Kaasiku *Missa brevis*.
- Sirje Kaasik osales oma kirjutatud lauluga Loviisa laulukonkursil ning pälvis äramärkimist.

2010

- 02.05 jutlustas Haapsalus õpetaja Veli-Matti Hynninen. Tiit Salumäe oli Loviisas juunis.

KORSNÄS

Sõprussuhted tekkisid 1989, mil õpetaja Tiit Salumäe koos abikaasaga külastas kogudust. Korsnäs kujunes väga aktiivne Eesti toetusrühm, kes aitas vahendada humanitaarabi Haapsalu kogudusele, Läänemaa haiglale, väikelastekodule ja teistele piirkonna kogudustele. Vaimulikud, kirikukoorid, diakooniatöötajad, koguduse liikmed ja noorterühmad on aastate jooksul käinud vastastikku külas.

Õpetaja Guy Kronqvist on palju kordi külastanud Haapsalut ja jutlustanud nii Haapsalus kui ka teistes Läänemaa kirikutes ja arendanud suhteid Vaasa Evangeelse Rahvaülikooli ning Läänemaa noorte vahel, toetanud seal õppivaid noori. Õpetaja Kronqvist on õppinud suhete arendamiseks ära ka eesti keele. 2008 tunnustati teda Haapsalu koguduse teenetemärgiga.

2011

- Haapsalu delegatsioon külastas Korsnäsi kogudusest seoses uue kogudusemaja pühitsemisega. Piiskop Björn Vikström, õpetaja Guy Kronqvist ja õpetaja Tiit Salumäe pidasid 29.05 jumalateenistuse ja kogudusemaja pühitsemistalituse. Delegatsiooni kuulusid Lia Salumäe, Madis Kütt, Sirje Kaasik, Kristi Ainjärv, Lea Salumäe ja Eva Reede pojaga.

NAKKILA ja TIKKURILA

Sõprussuhted tekkisid samuti paarkümmend aastat tagasi. Aastate jooksul on olnud läbikäimist, aga side ei ole olnud väga aktiivne ja regulaarne. Kogudusel on ka sõprussuhted Soomes Tikkurila kogudusega.

ROOTSI

HANINGE

Haapsalu kogudusel on sõprussuhted Österhaninge kogudusega samast ajast, paarkümmend aastat tagasi, kui tekkisid Österhaninge suhted Lääne maakonnaga. Kõige märkimisväärsem on nende suur kingitus – toomkiriku orel, mis on kasutusel 2002. aastast (ehitatud 1966 Rootsis, Åkermann&Lund ettevõttes ja ümber ehitatud Gerhard Schmidti poolt). Orel on kahe manuaali ja pedaaliga 17 heliseva registriga. Österhaninge koguduse õpetaja Martin Marcolla sai Haapsalu koguduse teenetemärgi 2004. aastal (lisaks sõprussuhete edendamisele ka toomkiriku oreli ja küttesüsteemi projektide toetamise eest). Haapsalu toomkoor külastas Haninget 16.-18.11.2007. Grupis oli 20 inimest, kellest 17 toomkoori lauljad. Kanti ette Sirje Kaasiku *Missa brevis*, ettekandest tehti CD.

Mitmeid sõpruskoguduste esindajaid oleme sel aastal juba võinud võõrustada ja mitmeid loodame näha augustis „Missio Läänemaa“ raames.

Hea koguduse liige! Et meie koguduse suhted võiksid sõpruskogudustega Soomes, Rootsis ja Saksamaal ka tulevikus kesta, kutsun Sind osalema nende suhete edendamisel nii isiklike kontaktide elavdamise kui ka koguduse välissuhtluses osalemise kaudu.

Tiit Salumäe
Koguduse õpetaja

KIRIKU LAULU- JA PALVERAAMATU AASTA 2011

KORAALIMARATON 23.-25. AUGUSTIL 2011

Koraalimaraton ehk Kiriku Laulu- ja Palveraamatu (KLPR) terviklik ning järjestikune läbilaulmine tänavu augustis Haapsalus on teine sellelaadne ettevõtmine Eestis. Esimesel korral võeti selline monumentaalne laulutegu ette 2002. aastal Viljandis. Nüüd on nõuks võetud KLPRi kõik 484 laulu katkematuks tervikuks palvetada Missio Läänemaa ajal 23.-25. augustil Haapsalu toomkirikus.

Koraalimaraton on suurejooneline palveosadus, mille ühel teljel on Eesti luterliku kiriku põhiline lauluvara kogu oma terviklikkuses ja teisel teljel lauljaid-palvetajaid Maarjamaa igast nurgast. Laulu kaudu liidetakse kogu Eestimaa ja kogu lauluraamat Taevaisa armurikka juhtimise all üheks hiiglaslikuks ülistuslauluks.

Koraalimaratonil annavad oma muusikalise palvepanuse enamik Eesti praostkondi. Laulmine käib kolmes sessioonis 23.-25. augustini, igal päeval kell 10–22. Kuulda saab erinevaid helikaemusi KLPRi lauludest. Osalevaile praostkondadele ei ole tehtud muid ettekirjutusi kui teatud kindel hulk KLPRi laule – kõik muu on jäetud osalejate inspiratsiooni meelevalda.

Koraalimaratoni kolm sessiooni on kujutletavad kui suure ülistuslaulu kolm salmi. Selle kolmepäevase laulu esimene salm algab ülistushüüdega 'Au, kiitus olgu igavest' Kolmainu Jumalale' ning kolmas salm lõppeb vaikse palvega '*Dona nobis pacem*' ehk 'Anna meile rahu'. Nende kahe vajaliku palve vahele lauldakse kolme päeva jooksul kokku kogu kirikuaasta ja kristliku elu rõõmud ning mured. Mõeldes lauluraamatust kui ühest kolmesalmilisest ülistuslaulust, saab tunnetatavaks tõdemus, et Jeesus Kristus sünnib igas hetkes, sureb meie eest igas hetkes, tõuseb surnuist üles igas hetkes ja lunastab meid igas hetkes. Asetades kogu kirikuaasta kolme päeva sisse võime oma jõukohasel viisil kogeda Kolmainu Jumala igavikulist olemust.

Koraalimaratonile on kõik lahkesti oodatud – osaleda saab nii kaasa lauldes kui ka laulmist kuulates ja osadusest rõõmu tundes. Tere tulemast koraalimaratonile – tulge osa saama ainulaadsest ja suurejoonelisest lauluteost!

Soovin kõikidele rohket Püha Vaimu ligiolekut koraalimaratonil osalemiseks.

Eerik Jõks,
Laulu- ja Palveraamatu teema-aasta komisjoni esimees

NAER ON TERVISEKS

Puhkus Londonis

Noorelt šotlaselt, kes oli puhkuse Londonis veetnud, küsiti pärast koju jõudmist, kuidas talle suurlinnas meeldis. Mees vastas vastumeelselt:

"Üldiselt meeldis, aga inimesed on seal kuidagi kummalised."

"Kuidas nii?"

"Kord kella kahe-kolme paiku öösel hakkas üks mees mu uksele kolkima, karjus ning käitus üldse väga inetult. Ja seda kõike keset ööd!"

"Ja mida sa ette võtsid?"

"Ei midagi. Mängisin oma torupilli edasi."

JUULI JUHTSALM JA PALVE

Ma tänan sind, et olen nii kardetavalt imeliselt loodud.

Imelised on sinu teod, seda tunneb mu hing hästi.

Psalm 139:14

Ma usun, oo rahvaste Issand ja Jumal,
et Sina oled see,
kes lõi mu hinge ja seadis üles
elukanga lõime.

Kes Sa löid mu keha põrmust ja tuhast,
kes Sa andsid mulle hingeõhku ja minu hingele tema oleku.

Isa, õnnista mu keha,
Isa, õnnista mu hinge,
Isa, õnnista mu elu,
Isa, õnnista mu usku.

SÜNNIPÄEVAD JUULIS

1. juuli	Krista Vilt	
2. juuli	Elisabeth Pelapson	
	Arnold Korjus	80
3. juuli	Vivian Kristensen	
4. juuli	Sirle Mik	25
	Sirli Pähna	25
5. juuli	Koidu Pett	
6. juuli	Sirvi Eslas	75
7. juuli	Maie Laadoga	80
	Maria Kruusel	15
8. juuli	Helle Hinno	
	Marje Hiie	
	Kaire Talviste	
	Emma Jämsa	
9. juuli	Helvi Aido	
	Doris Meinbek	
10. juuli	Milvi Parv	75
	Anu Turu	45
13. juuli	Elvi Varik	
	Märt Tohver	
	Leho Mumm	
	Sandra Hansen	
14. juuli	Merili Kasepalu	
16. juuli	Mirjam Heina	
	Jane Madi	
17. juuli	Valdek Romot	
18. juuli	Ly Romot	
	Marten Borman	
19. juuli	Jaanus Rankla	35
	Sander Jürgenson	
20. juuli	Klaudia Truuver	
	Elve Pärtel	
	Allan Martin	
	Aigi Kõiv	
	Karoliina Huul	
	Kristen Leemet	
21. juuli	Ada Krevon	
	Jaanus Kase	60
	Mariina Mällo	50
	Kadri Aasmaa	
23. juuli	Marii Kasepalu	10
	Elsbeth Kiisk	
24. juuli	Moonika Ani	
25. juuli	Oliver Eesmäe	5
26. juuli	Vilma Paju	
	Sigrid Veske	
27. juuli	Villu Hansen	
	Kristjan Tamm	
28. juuli	Ülo Krevo	

	Elvine Ednasevski	
	Avo Kruusel	
	Ingrid Kera	
	Marii Kalda	
29. juuli	Helme Kariis	
30. juuli	Leonhard Teppor	
	Tiia Laar	
	Laura Huul	10
31. juuli	Sirje Johannes	
	Kaarel Pärn	
	Urmas Krull	

PALJU ÕNNE JA ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE!

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNESE KOGUDUS

Koguduse kantselei Kooli tänav 6 on avatud E, T, K, R kell 9-15

Telefon 473 7166, 473 7167, 528 0635.

E-post: haapsalu@eelk.ee

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu

Pangakonto SEB 10602003965006; Swedbank 1120274032.

Registrikood 80210533

TOIMETUS

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 4737 166, 4737 167, 4737 017, 5280 635.

Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com; 5289 527.

Lydia Kalda E-post: haapsalu@eelk.ee; lydia.kalda@hotmail.com; 53477633.

Lehte Ilves E-post: lehte@le.ee

Ingrid Laasi E-post: ingridlaasi@hotmail.ee

Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee

Lia Salumäe E-post: lia.salumae@gmail.com; 53039 835.

Teno Ilves E-post: teno.ilves@mail.ee

Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soovet, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Seinaleht trükitud kujul asub Haapsalu toomkirikus peaukse kõrval, koguduse kantseleis ja Jaanimajas. E-postiga saadame lehe neile, kelle aadress on meil teada. Ootame teie kõigi abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljudele huvilistele e-posti kaudu. Selleks palume anda teada e-posti aadress koguduse kantseleisse.